

« zurück blättern vor »

MELDOWAĆ v. imp., ab 1791. **1)** ‘melden, kundtun, informieren über etw.; Bericht erstatten’ – ‘oznajmiać, zawiadamiać, anonsować; składać meldunek, raport’: 1775–1806 Teat.30 60, L *Eh co tam meldować, u mnie nie trzeba tego*. o (†1826) 1903 Staszic Dzień.II 272, DOR *Kto chciał konia swego do kursu stawić, wyznaczonej na to komisji musiał się meldować*. o (1848) 1924 Morawski 150 *poszedł meldować się rektorowi*. o 1845–1855 L₃ 265, SJAM *Wysyłać zawsze przodem kwatermistrza Maurycego Hauke z poleceniem, aby meldował się władzom miejscowym*. o †1876 Fred.A., SW *Melduję adjutantowi komenderującemu, że mi koń uciekł*. o (1926) 1931 Perz.Las 163, DOR *Wchodziła do gabinetu bez (...) uroczystego meldowania*. o (1937) 1948 Goj.Rajs.I 31, DOR *Weszła pokojówka, w białym fartuszk i czepeczku (...) meldując: – Proszę pani, przyszła ta pani*. o 1939 Kunc. Zagr. 14, DOR *Wszyscy (...) napierali na woźnego, żeby ich prędzej meldował*. o 1947 Meis.Wilk 117, DOR *Melduję postusznie panu pułkownikowi, że dowództwo eskadry obejmuje po mnie podporucznik*. o 1948 Prusz.Karabela 53, DOR *Meldowano do sztabu: krążowniki angielskie omal nie sprząły tego punktu artylerią*. – L, SWIL, SW, LSP, DOR. **2)** ‘jmdn. ins Meldebuch eintragen, registrieren’ – ‘zapisywać do książki meldunkowej, rejestrować’: (1855–1856) 1861 Szajn.Jadw.I 246, DOR *Policja krzyżacka wymagała (...) od gospodarza domu każdego w mieście, aby przybytych do siebie gości zamiejskich meldował natychmiast u burmistrza*. o 1858 Dmoch. S.Wspom. 85, DOR *Do liczby najważniejszych rozporządzeń z epoki Księstwa Warszawskiego (...) policzyć należy zaprowadzenie ksiąg ludności, obejmujące szczegółowe przepisy względem meldowania się podróżnych*. o vor 1861 SWIL *Trzeba meldować do policji, kto kiedy i jakimi końmi przyjeżdża*. o (1937) 1948 Rudn.A.Niekoch. 33, DOR *Do biura meldunkowego nie ma po co chodzić, taki się nie melduje*. – SWIL, SW, LSP, DOR. ◇ **Etym: 1)** nhd. *melden* v., ‘kundtun; einen mit Namen angeben’, GRI. **2)** nhd. *anmelden* v., ‘sich polizeilich anmelden’, SACHS und VILLATTE, nur für Inh. 2. ◇ **Der: zameldować** v. pf., (1847–1848) 1953 Żmich.Pam. 230, DOR, zuerst geb. SWIL; *meldunek* subst. m., ‘Ankündigung; Anmeldung; Eintrag ins Meldebuch; Ansage im Kartenspiel; Meldekarte’, [hapax] 1881 Kolce XI nr 30 s.235, WIECZ s.v. *mydlunek*, zuerst geb. SWIL; *meldunkowy* adj., (1869) 1952 Lam Świat 135 *biura meldunkowego w c.k. policji*. Zuerst geb. SWIL; *wymeldować* v. pf., vor 1919 Łoś., SW, zuerst geb. SW. ♣ Inhalt 1 kann aus der “sächsischen Zeit” (= vor 1763) stammen. Inhalt 2, der nach den Erinnerungen von Dmoch[owski] S. Wspom. 1858, DOR auf die Zeit des Herzogtums Warschau (1807–15) zurückgehen soll, könnte allerdings etwas älter sein

und von der preußischen Verwaltung nach der dritten Teilung Polens (1795) stammen. Für die Ableitung *meldunek* ‘Eintrag im Meldebuch, Meldekarte’ hat WIECZORKIEWICZ mehrere mundartliche Belege ab 1881. Die Form ist wohl eine polnische Lehnprägung nach nhd. *Anmeldung*.

« zurück blättern vor »